

Górzów Wielkopolski, 28.10.2024 r.

Znak sprawy: BRM-II.0003.41.2024

Pani
Anna Kozak
Paulina Szymotowicz
Marta Krupa
Maria Szupiluk
Radne Rady Miasta
Górzów Wielkopolskiego

W odpowiedzi na interpelację z dnia 18.10.2024 r. w sprawie podjęcia działań w celu otworzenia całodobowej apteki lub apteki czynnej w godzinach nocnych, informuję, co następuje.

Ustawą z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw, dokonano zmiany przepisów ustawy prawo farmaceutyczne, w zakresie ustalania harmonogramu pracy aptek ogólnodostępnych. W uzasadnieniu do ustawy projektodawca wskazał, że dyżury apteczne wymagają odejścia od filozofii przymusowości na rzecz rozwiązań w pierwszej kolejności bazujących na dobrowolności.

W poprzednich latach w Górzowie z mocy uchwały rady miasta obowiązywały dyżury nocne (od godz. 23 wieczorem do 7 rano), które stanowiły „wypełnienie” godzin po zamknięciu się apteki Ziko przy ul. Łużyckiej, czynnej codziennie od godziny 7 do 23. Każdej nocy w ww. godzinach dyżur pełniła inna apteka, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z przyjętej uchwały. Przytoczony system zabezpieczał ciągłość pracy aptek przez 24 h każdego dnia w roku, jednakże niejednokrotnie otrzymywaliśmy od mieszkańców sygnały o braku realizacji wyznaczonego dyżuru nocnego przez górzowskie apteki. Niestety, ustawodawca nie przewidział stosownych narzędzi do sankcjonowania przez Miasto naruszonego obowiązku pełnienia nocnego dyżuru.

W znowelizowanych przepisach obowiązujących, od stycznia 2024 r., dotychczasowe kompetencje rady miasta w zakresie nakładania obowiązku dyżurów zostały zniesione. Należy także zwrócić uwagę, że poprzednie przepisy nie definiowały pojęcia „dyżuru”. Nowelizacja ustawy doprecyzowuje pojęcie „dyżuru”, którym jest:

- 1) w dzień wolny od pracy tj. w niedziele i święta – **praca apteki przez 4 godziny zegarowe w godzinach między 10 a 18;**
- 2) w porze nocnej – **praca apteki przez 2 godziny zegarowe w godzinach między 19 a 23.**

Nowe regulacje wskazują, że wszystkie apteki funkcjonujące na terenie danego powiatu do końca września każdego roku mają obowiązek złożyć do zarządu powiatu deklarację o tym, w jakich dniach i godzinach mają zamiar pracować w kolejnym roku. Kolejno dokonuje się analizy przesłanych deklaracji, biorąc pod uwagę:

- 1) potrzeby mieszkańców w zakresie zaopatrzenia w produkty lecznicze, w tym leki recepturowe, wyroby medyczne oraz pozostałe produkty oraz w zakresie świadczenia usług farmaceutycznych i sprawowania opieki farmaceutycznej;
- 2) lokalne uwarunkowania geograficzne i demograficzne oraz położenie apteki ogólnodostępnej;
- 3) możliwość zapewnienia przez podmiot prowadzący aptekę ogólnodostępną asortymentu określonego w pkt 1 oraz liczby personelu dostosowanej do zapewniania potrzeb określonych w pkt 1.

Po przeprowadzonej analizie Zarząd Powiatu (odpowiednio Prezydent Miasta na prawach powiatu), w oparciu o przesłane informacje o godzinach pracy aptek, jeżeli stwierdzi, że nie są zagwarantowane potrzeby mieszkańców w dostępie do świadczeń farmaceutycznych:

- 1) w powiecie liczącym do 40 tysięcy mieszkańców – obowiązkowo wyznacza aptekę do dyżurowania;
- 2) w powiecie liczącym więcej niż 40 tysięcy mieszkańców – może dokonać takiego wyznaczenia.

Zmiany w przepisach wskazują, że w powiatach do 40 tysięcy mieszkańców, pełnienie dyżurów przez aptekę ogólnodostępną w godzinach obejmujących definicję ustawową, podlega finansowaniu przez Narodowy Fundusz Zdrowia, na podstawie umów zawartych przez NFZ z aptekami, natomiast dyżury w zakresie rozszerzonym finansuje powiat z własnych środków budżetowych.

Z powyższego wynika, iż w mieście będącym siedzibą powiatu, liczącym więcej niż 40 tysięcy mieszkańców wyznaczenie dyżurów aptek ma odbywać się na zasadach fakultatywności, a decyzję o tym będzie każdorazowo podejmował powiat (odpowiednio Prezydent Miasta na prawach powiatu), uwzględniając przesłanki ustawowe.

Dokonując analizy przesłanych zawiadomień zawierających rozkłady godzin pracy aptek ogólnodostępnych na rok 2025, działających na terenie miasta Gorzowa Wielkopolskiego, wynika, iż funkcjonujące w mieście apteki gwarantują pracę w minimalnym ustawowym zakresie „pory nocnej” – tj. przez 2 godziny między godz. 19 a 23 oraz w „dni wolne od pracy” – przez 4 godziny między godz. 10 a 18.

Pracę w ustawowym brzmieniu pory nocnej:

- w dni robocze (poniedziałek – piątek) zabezpiecza w mieście 11 aptek;
- w soboty zabezpiecza 8 aptek;
- w niedziele handlowe zabezpiecza 1 apteka;
- w niedziele niehandlowe zabezpiecza 1 apteka;
- w święta zabezpiecza 1 apteka.

Pracę w ustawowym brzmieniu dni wolnych od pracy:

- w niedziele handlowe zabezpiecza 9 aptek;
- w niedziele niehandlowe zabezpieczają 4 apteki;
- w święta zabezpiecza 1 apteka.

Biorąc pod uwagę przekazane godziny otwarcia gorzowskich aptek, uznaje się, że rozkład godzin pracy gorzowskich aptek gwarantuje pracę „w porze nocnej” oraz „w dni wolne od pracy”, zgodnie z definicjami tych pojęć ujętych w ustawie.

W uzasadnieniu do ustawy nowelizującej wybrzmiewa analiza ustawodawcy, który wskazuje, że dane statystyczne obrazujące ekspedycję apteczną prowadzoną porą nocną wskazują na dość duże zainteresowanie usługami farmaceutycznymi do godziny 21:00, natomiast istotny spadek zauważony jest pomiędzy godziną 21:00 a 23:00 oraz w zasadzie całkowity zanik zakupu leków następuje po godzinie 23:00 do 7:00 rano dnia następnego. W związku z powyższym ustawodawca uznał, że finansowanie ze środków publicznych ekspedycji aptecznej od godz. 23:00 byłoby nieodpowiadające faktycznym potrzebom, nieuzasadnione pod względem finansowym, a zatem nieracjonalne, ale nie czyni też przeszkód, aby apteki wyznaczone przez powiaty dyżurowały po godz. 23. W tych jednak przypadkach te nadmiarowe - względem minimum godzinowego określonego w ustawie - godziny dyżurów będą musiały być pełnione nieodpłatnie bądź odpłatnie, ale z pokryciem związanych z tym kosztów ze środków własnych powiatów.

W lutym br. Wydział Spraw Społecznych, dokonał rozeznania sytuacji na gorzowskim rynku farmaceutycznym w zakresie znalezienia chętnej apteki do współpracy z Miastem w celu realizacji dyżurów. W odpowiedzi na przesłane zapytanie, 2 podmioty prowadzące apteki wyraziły wolę rozmów i zainteresowanie pełnieniem dyżurów. Pierwszym jest właściciel sieci aptek „ZIKO”, który w Gorzowie posiada 11 aptek oraz właściciel apteki „DOZ Apteka. Dbam o Zdrowie. Słoneczna” przy ul. Słonecznej 50-51.

Wysokość wsparcia finansowego dla aptek, które zdecydowałyby się zabezpieczyć dyżur w nocy, wynika z art. 94 ust. 14 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne. Stanowi on, że finansowanie dyżurów aptek ogólnodostępnych ma postać wynagrodzenia ryczałtowego w kwocie stanowiącej równowartość 3,5% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, w przeliczeniu na 1 godzinę faktycznie przeprowadzonego dyżuru. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 4666 zł. Opłata za jedną godzinę dyżuru wyniesie 163,31 zł (4666 zł x 3,5% = 163,31zł).

Zabezpieczenie dyżurów nocnych w godzinach od 23 do 7 rano dnia następnego w roku 2025, stanowiące „wypełnienie” luki godzinowej po zamknięciu się apteki, która jest najdłużej czynna do czasu otwarcia się pierwszej apteki z rana (8h dyżuru) obciążałoby budżet miasta kwotą **476.865,20 zł** (163,31 zł x 8h x 365 nocy = 476.865,20 zł). Zaznaczam, że wyliczona kwota wynika z planowanego harmonogramu otwarcia aptek w 2025 r. oraz kwoty minimalnego wynagrodzenia. W przypadku wzrostu wysokości najniższego wynagrodzenia, czy zmian w harmonogramach pracy aptek, np. skrócenia godzin otwarcia, co w efekcie wydłuży czas trwania dyżuru płatnego, przyczyni się na zwiększenie wydatków na ten cel.

Zdaję sobie sprawę, że zapewnienie nocnych dyżurów aptek jest istotne dla mieszkańców, dlatego w tym roku podjęte zostały pierwsze rozmowy na ten temat z przedsiębiorcami. Wstępnie dwóch z nich jest zainteresowanych nawiązaniem współpracy z Miastem. Jednakże podjęcie dalszych kroków w tym zakresie wymaga zabezpieczenia odpowiednich środków w budżecie Miasta (stan na dziś 476.865,20 zł). Biorąc pod uwagę, że w pierwszej kolejności Miasto zobowiązane jest finansować zadania obligatoryjne nałożone przepisami prawa, należy rozważyć, czy kondycja finansowa Miasta pozwala na realizację zadania fakultatywnego, jakim jest zapewnienie nocnych dyżurów aptek dla mieszkańców.

W przypadku zabezpieczenia w budżecie Miasta na rok 2025 wymaganych środków, podjęte zostaną dalsze kroki, mające na celu zabezpieczenie pracy aptek ogólnodostępnych w godzinach nocnych pozaustawowych.

Z up. Prezydenta Miasta
Małgorzata Domagała
Zastępca Prezydenta Miasta
/podpisano elektronicznie/

